

Î N C H E I E R E

31 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea Individuală „A. Cernei”, în persoana directorului Anatolie Cernei,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Individuale „A. Cernei” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea Individuală „A. Cernei”, casată hotărârea Judecătoriei Florești din 28 iunie 2013 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată,

constată:

La 25 iulie 2012, Întreprinderea Individuală „A. Cernei” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la 31 ianuarie 2012, colaboratorii Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești au efectuat controlul fiscal la întreprindere, prin metoda verificării operative cu privire la respectarea prevederilor art.8 alin.(2) al Codului fiscal, în urma căruia a fost întocmit actul de control nr. I-555053, cu toate că controlul a fost efectuat în lipsa sa, în timp ce dânsul se afla în altă localitate.

Menționează că nefiind de acord cu conținutul actului de control, la 06 februarie 2012, a depus o cerere în adresa Inspectoratului Fiscal de Stat, prin care și-a exprimat dezacordul referitor la actul menționat, însă cererea a fost respinsă.

Indică că prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești nr.149 din 21 februarie 2012, ca urmare a examinării actului de control și conform prevederilor art.253 alin.(1) Cod fiscal și titlul V din Legea nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997, i-a fost aplicată sancțiune fiscală sub formă de amendă în mărime de 10000 lei, pentru împiedicarea efectuării controlului operativ, prin neprezentarea documentelor justificative la marfa expusă comercializării și altor documente și informații privind desfășurarea activității de întreprinzător.

Susține că prin decizia menționată, pentru încălcările fiscale, conform prevederilor art. 4 alin.(4/2) din Legea nr. 1054-XIV din 16 iunie 2000, întreprinderii i-a

fost aplicată sancțiune fiscală sub formă de amendă în mărime de 10000 lei pentru fiecare caz de comercializare a băuturilor alcoolice tari la prețuri mai mici de cât prețurile minime de comercializare a acestora, stabilite în Legea nr. 1100-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circularea alcoolului etilic și a producție alcoolice.

De asemenea indică că în decizie a fost menționat că amenzile aplicate urmează a fi achitate pe contul nr. 12307594503, însă potrivit prevederilor art. 234 alin.(2) al Codului fiscal și al Legii nr. 1163-XIII din 24 august 1997, persoana trasă la răspundere pentru încălcarea legislației fiscale beneficiază de o reducere cu 50% a amenzilor aplicate dacă respectă anumite condiții, totodată în decizie s-a indicat și organele unde poate fi atacată decizia în caz de dezacord, însă nu a fost indicat și termenul de atac.

Afirmă că la 23 februarie 2012, a depus o cerere către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Florești cu privire la reducerea amenzii aplicabile cu 50%, tot atunci a achitat din amendă menționată sumă de 10000 lei, însă prin decizia nr. 209 din 26 martie 2012, organul fiscal a considerat contestația sa neîntemeiată și lipsită de temei legal modificarea sau anularea deciziei contestate, menționând că întreprinderea este obligată să execute decizia nr. 149 din 21 februarie 2012.

Invocă dezacordul cu deciziile Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești nr. 149 din 21 februarie 2012 și nr. 209 din 26 martie 2012, considerându-le ilegale și neîntemeiate, deoarece în dispozitivul deciziei nr. 149 din 21 februarie 2012, nu a fost indicată persoana în privința căreia a fost aplicată amenda, mai mult că decizia menționată nu conține informația despre termenul de contestarea a ei, fapt, care demonstrează încălcarea prevederilor art.248 lit. i) Cod fiscal, care prevede criteriile conținutului deciziei asupra cazului de încălcare fiscală și anume decizia urma să conțină termenul și modul de contestare a ei.

La fel, susține că la momentul efectuării controlului fiscal, dânsul nu se afla la fața locului, respectiv, nu a fost posibilă împiedicarea din partea sa în efectuarea controlului, or, la fața locului se afla vânzătoarea, Caluțchi Tatiana, care, la fel, nu a împiedicat efectuarea controlului, mai mult, ultima a prezentat documentele solicitate de către colaboratorii organului fiscal, cu excepția facturilor pentru pâine, care se aflau la dânsul în birou, iar la revenirea lui facturile au fost prezentate Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești.

Dat fiind faptul că vânzătoarea nici nu a fost implicată în procesul efectuării controlului fiscal, acesta a fost efectuat doar de către colaboratorii organului fiscal, care au și întocmit un act de control, prin care neîntemeiat a fost indicată lipsa registrului de evidență a operațiunilor de casă și a registrului de deservire tehnică și pașaport, deoarece un registru a fost prezentat de către vânzătoare, iar al doilea nici nu a fost solicitat de către colaboratorii organului fiscal, respectiv, registrului de evidență a operațiunilor de casă la control a fost prezentat la control, fapt confirmat prin verificarea casei.

Afirmă că decizia menționată poartă un caracter general cu privire la sancțiunea fiscală aplicată conform prevederilor art. 4 alin.(4/2) din Legea nr. 1054-XIV din 16 iunie 2000, fiind indicat că amenda se aplică pentru fiecare caz de comercializare a băuturilor alcoolice tari la prețuri mai mici decât prețurile minime de comercializare a acestora.

Insistă că în cazul dat nu s-a constatat nemijlocit faptul comercializării mărfii indicate, deoarece în vitrina magazinului său se aflau trei sticle cu votcă, iar pe una din sticle se afla prețul vechi, care nu a fost dezlipit pentru a nu deteriora eticheta de pe

sticlă și noul preț era lipit deasupra, fapt care a fost omis de către colaboratorii organului fiscal.

Mai indică că actul de control întocmit de către colaboratorii organului fiscal a fost semnat și de către doi colaboratori de poliției, care au fost incluși în calitate de martori, în timpul exercitării de către aceștia a obligațiilor de serviciu, fapt ce contravine prevederilor Legii nr.320 cu privire la poliție din 27 decembrie 2012, care stipulează că colaboratorii poliției nu sunt împuterniciți de a participa în calitate de martori la întocmirea actelor de control de către organele de resort, care de fapt nu au participat la efectuarea controlului, ci au semnat doar actul de control fără a lua cunoștință cu acesta.

Relevă că întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă s-a adresat pârâtului cu cerere prealabilă, însă aceasta a fost respinsă.

Solicită anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești nr.149 din 21 februarie 2012 și decizia nr. 209 din 26 martie 2012, cu obligarea pârâtului de a-i restitui amenda achitată în sumă de 10000 lei.

La 12 martie 2013, Întreprinderea Individuală „A. Cernei” a depus o cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată.

Susține că nefiind de acord cu decizia nr.149 din 21 februarie 2012, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, a înaintat un dezacord în acest sens, însă acesta a fost respins de către organul fiscal, iar la 24 februarie 2012, dânsul a contestat decizia menționată, contestația care prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești nr. 209 din 26 martie 2012, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, respectiv, dânsul la 04 aprilie 2012, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Menționează că faptul că a fost prejudiciat într-un drept recunoscut de lege printr-un act administrativ, se confirmă prin contestația depusă de el Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești, iar denumirea acestei adresări, contestație sau cerere prealabilă, consideră că nu are nici o importanță, deoarece conținutul acestora este identic.

De asemenea invocă că contestația a depus-o în termenul prevăzut de lege și tot în acest termen s-a adresat în instanța de judecată, însă prin încheierea Judecătoriei Florești din 19 iunie 2012, cererea ÎI „A. Cernei” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești cu privire la contestarea actelor administrative a fost scoasă de pe rol, explicându-i-se că este în drept să se adreseze cu o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

Astfel, în legătură cu circumstanțele indicate a fost nevoit să se adreseze la 22 iunie 2012, cu o nouă cerere în adresa organului, care la fel a fost respinsă, dânsul fiind pus în situație de a depune la 24 iulie 2012, o nouă cerere de chemare în judecată, motiv din care solicită repunerea acțiunii în termen.

Prin hotărârea judecătoriei Florești din 28 iunie 2013, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2014, a fost admis apelul declarat de către ÎI „A. Cenei”, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că reclamantul a respectat procedura prealabilă de soluționare a litigiului, cât și termenii de adresare cu cerere

prealabilă și cu acțiune în instanță de judecată, astfel, nefiind omis termenul stabilit prin art. 17 din Legea Contenciosului administrativ.

Examinând acțiunea în fond, instanța de apel a concluzionat că acțiunea reclamantului nu este întemeiată, care necesită a fi respinsă, deoarece reclamantul a achitat amenda în mărime de 10000 la 23 februarie 2012, fapt confirmat prin ordinul de încasare nr. 20934410, circumstanță ce denotă faptul, că ultimul a recunoscut vina sa în încălcările fiscale, respectiv, și Decizia Inspectoratului Fiscal de stat nr. 149 din 21 februarie 2012.

La 29 mai 2014, ÎI „A. Cernei” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea respingerii acțiunii cu pronunțarea unei noi hotărâri de admiterea acțiunii.

În motivarea recursului invocă dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd că instanța de apel eronat a apreciat probele anexate la dosar.

Menționează că instanța de apel a concluzionat bazându-se pe faptul ca dânsul a achitat la 23 februarie 2012 amenda în sumă de 10000 lei, astfel, considerînd că el a recunoscut vina ce i-a fost imputată prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești nr.149 din 21 februarie 2012.

Susține,însă, că a achitat parțial amenda menționată prin prisma prevederilor art. 234 alin.(2) al Codului fiscal, deși nu a fost de acord atât cu amenda indicată cât și cu decizia nr. 149 din 21 februarie 2012, fapt confirmat prin contestarea deciziei menționate în aceeași zi, cînd a și achitat amenda parțială, iar decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești cu privire la acordarea reducerii de 50% pentru achitarea amnezii aplicate prin decizia nr.149 din 21 februarie 2012, a fost emisă doar la 28 februarie 2012, și anume, cînd contestația era deja depusă.

Consideră neîntemeiată decizia nr. 149 din 21 februarie 2012, deoarece aceasta a fost emisă în lipsa de probe, fapt demonstrat în cadrul examinării pricinii în instanța de judecată.

Afirmă că instanța de apel, în mod greșit, la emiterea deciziei și-a bazat concluzii pe actul de control din 31 ianuarie 2012, care ulterior a fost contestat, iar în ședință s-a confirmat prin probe ca acest act a fost întocmit ilegal și neîntemeiat.

De asemenea invocă că instanța de apel a emis decizia bazându-se pe declarațiile colaboratorilor organului fiscal, care au întocmit actul de control, fiind persoane cointeresate în soluționarea problemei, pe cînd instanțele nu au ținut cont de probele prezentate de el, de explicațiile martorilor audiați în ședința de judecată și anume Caluțchi T., Bostan S. și Volentir V.

La 11 iulie 2014, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Florești a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia și a solicitat respingerea lui ca fiind neîntemeiat. Susține intimatul că Curtea de Apel Bălți în decizia din 15 aprilie 2014 a dat o apreciere corectă circumstanțelor de fapt ale cauzei în raport cu normele de drept aplicate, iar argumentele recurentului sunt declarative.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎI „A. Cernei” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către ÎI „A. Cernei” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „A. Cernei” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „A. Cernei” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva